

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/18127,Pietkun-Witold.html>
19.05.2024, 18:22

Pietkun Witold

Witold Pietkun, ks., ur. 23 III 1911 w m. Ikażń (obecnie Litwa), zm. 29 IV 1981 w Białymstoku. Absolwent Wyższego Seminarium Duchownego, w VI 1937 święcenia kapłańskie; Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, Wydz. Teologiczny (1937); w 1939 doktorat z teologii, w VI 1951 habilitacja na Uniwersytecie Warszawskim, Wydz. Teologiczny.

X 1937 – II 1938 prefekt parafii w Krynkach, następnie katecheta w szkołach wileńskich oraz starszy asystent na USB. W IV 1940 wywieziony przez Litwinów do Wołkowyszek; w VI 1940 wrócił do Wilna. Do III 1942 katecheta, następnie w ukryciu w Czarnym Borze, zagrożony aresztowaniem przez Niemców w związku z udziałem w ratowaniu Żydów i rosyjskich dzieci wywożonych do obozów koncentracyjnych; w VI 1944 wrócił do Wilna. W III 1945 przyjechał do Polski, wykładowca Diecezjalnego Seminarium Duchownego w Białymstoku. W VII 1945 aresztowany przez WUBP w Białymstoku za kazanie w czasie procesji Bożego Ciała, osadzony w ZK, zwolniony na mocy amnestii. 1946-1952 wykładowca w Seminarium Duchownym w Łodzi. W 1952 pozbawiony prawa do wykładania na Wydziale Teologicznym UW (za „wykorzystywanie katedry do głoszenia wiadomości i nauk przeciwnych zasadom ustrojowym Państwa”). Od 15 IX 1952 wykładowca i kierownik seminarium filozoficznego WSD w Białymstoku, jednocześnie duszpasterz akademicki. 1 II 1956 usunięty ze stanowiska profesora WSD w Białymstoku za głoszenie patriotycznych kazań. 1956-1958 redaktor pisma Kurii Białostockiej „Wiadomości Kościelne”. 24 X 1959 skazany przez Sąd Powiatowy dla Miasta Białegostoku na 1,5 roku więzienia za kazanie w obronie krzyży w szkołach (po rozprawie rewizyjnej 22 I 1960 wyrok zmniejszony do 1 roku więzienia i grzywny). W tym okresie profesor dogmatyki w WSD oo. Franciszkanów w Łagiewnikach. 4 IV 1960 zatrzymany w klasztorze i osadzony w ZK w Łodzi, następnie przeniesiony do ZK w Barczewie, 10 XII 1960 zwolniony. Po

Data urodzenia 23-03-1911

Data śmierci 29-04-1981

Hasło wydrukowane w **Tom III**

wyjściu w klasztorze oo. Franciszkanów w Warszawie.
1961-1969 wykładowca w WSD w Siedlcach. Za kazania patriotyczne wielokrotnie odmawiano mu wydania paszportu (m.in. w 1965, gdy jako doradca bp. siedleckiego Ignacego Świrskiego miał jechać na obrady Soboru Watykańskiego II). Po opublikowaniu orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich autor opracowania dokumentów broniących stanowiska biskupów (wysyłał je m.in. do TVP i do posłów z koła Znak). 12 VI 1967 skazany na 1,5 roku więzienia oraz utratę praw publicznych i obywatelskich na 2 lata, 7 XII 1967 po rewizji wyrok zmniejszony do 1 roku. 27 XI 1968 wydano za nim list gończy, mimo że się nie ukrywał, ostatecznie uwięzienie odwlekano do amnestii. 1970-1979 (po objęciu posługi biskupiej w Białymstoku przez ks. Henryka Gulbinowicza) rektor Diecezjalnego Ośrodka Kształcenia Soborowego. Po wydarzeniach XII 1970 autor „Listu otwartego o warunkach przywrócenia zaufania do władzy państwowej w PRL” (wysłanego 1 III 1971) do premiera Piotra Jaroszewicza, domagał się przywrócenia nauczania religii i zawieszenia krzyży w szkołach, zakazu aborcji, zaprzestania wzywania kleryków do wojska oraz ograniczania budownictwa sakralnego, poszanowania praw ludzi wierzących zgodnie z Międzynarodową Deklaracją praw Człowieka. W 1971 ponownie odmówiono mu paszportu (na wyjazd do Rzymu na beatyfikację o. Maksymiliana Kolbego) i w 1972 (na wyjazd na rehabilitację po ciężkiej operacji). Oskarżony o przewożenie bandom na Białostocczyźnie. Paszport otrzymał dopiero w 1973 po wielokrotnych interwencjach w MSW. 1979-1981 rektor Instytutu Teologiczno-Pastoralnego w Białymstoku.

Autor wielu publikacji naukowych, m.in. *Dogmatyka katolicka* (1954), *Maryja Matka Jezusa. Rozwój dogmatu maryjnego* (1954).

1966–1967 rozpracowywany przez Wydz. IV KW MO w Białymstoku w ramach SOR krypt. Kaznodzieja; 1963–1981 w ramach TEOK.

Tomasz Danilecki

[Białystok, Region Białystok](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)